Erratum betreffende het artikel "Simulatie radiotelefonieverkeer bij Scheveningen-Radio te IJmuiden"
Van Naarding, Van Schaik, IJpelaar, Harterink
(KM 9 (1983) pag. 113 - 122):

pagina 118 dient te worden vervangen door de pagina met X aangegeven.
Het betreft een nadere uitleg bij een toetsingsprobleem.
pagina 121 dient te worden vervangen door de pagina met Y aangegeven.
Het betreft een toevoeging van een interessante tabel.

Het aantal gesprekken en telegrammen per QSO volgt bij benadering een voorwaardelijke Poissonverdeling. Het voorwaardelijk heeft hierbij betrekking op het feit dat in de praktijk een QSO minstens één gesprek of telegram moet bevatten.
Zowel voor de gespreksduur als voor de telegramduur gaan we uit van de negatief-exponentiële verdeling.

5. Runcontrole

We laten in de simulatie de QSO's arriveren volgens het bovengenoemde Poissonproces; vervolgens bepalen we voor elk QSO het aantal gesprekken en de duur daarvan door trekkingen uit genoemde verdelingen; tenslotte bekijken we de ontwikkeling van de lengte van de wachttijden in de loop van de dag. De simulatieperiode loopt van 8 tot 14 uur (om 14 uur is het piekeffekt weggestorven). Om tot statistisch betrouwbare uitkomsten te komen dienen we een aantal replicaties van zo'n simulatie van één dag uit te voeren. Hoeveel replicaties nodig zijn wordt in het vervolg van deze paragraaf afgeleid voor de eerste wachttijdeis (Zie par. 1).
De afleiding voor de tweede wachttijdeis is analoog.

Van elke replicatie i stellen we x_i vast, zijnde de gemiddelde wachttijd tijdens het drukste uur. Van deze x_i mag aangenomen worden dat deze normaal is verdeeld: een χ^2-aanpassingstoets (berekend uit een verkennend experiment van 50 replicaties) levert 5,3 op, terwijl bij een α van 0,1 de tabelwaarde 7,8 is.

We beschouwen nu het volgende toetsingsprobleem:

H_0: $\mu >= \mu_0 = 10$

H_1: $\mu \;\; = \mu_1 < 10$

We kunnen nu voor verschillende waarden van het alternatief H_1 het onderscheidingsvermogen van deze toets beschouwen. Wij beschouwen het onderscheidingsvermogen voor $\mu_1 = 7{,}5$.
Hierin is μ de verwachtingswaarde van de normale verdeling waaruit de waarden van x_i trekkingen zijn: $x_i \in N(\mu,\sigma^2)$. Als toetsingsgrootheid kiezen we $\bar{x} = \frac{1}{n}\Sigma x_i$.
Bij deze toets is de fout van de eerste soort (met kans α) het ten onrechte concluderen dat H_1 geldt, i.e. concluderen dat aan de wachttijdeis voldaan is, terwijl dat niet zo is. Er worden dan te weinig telefonistes ingezet.

Tabel 1. Benodigd aantal telefonistes huidige situatie, drukste uur

	oproep-telefoniste-MF	werk-telefoniste-MF	all-round-telefoniste-HF	totaal
1980	1	3	9	13
1983	1	2	10	13

Tabel 2. Benodigd aantal telefonistes toekomstige situatie, drukste uur

	oproep-telefoniste-MF	oproep-telefoniste-HF	werk-telefoniste-MF/HF	totaal
1980	1	2	9	12
1983	1	2	9	12

Tabel 3. Simulatieresultaten

		huidige situatie				toekomstige situatie	
		1980		1983		1980	1983
		MF	HF	MF	HF		
	n	25	25	25	23	25	25
eerste wachttijdeis:	$\bar{x}$	7,8	6,9	6,9	5,9	7,2	7,3
	s	7,5	5,7	7,1	4,3	5,2	3,9
	1-β	0,65	0,82	0,69	0,94	0,87	0,97
tweede wachttijdeis:	$\bar{x}$	6,1	7,1	3,9	3,7	5,8	5,1
	s	11,2	9,6	10,8	5,6	8,9	7,5
	1-β	0,43	0,51	0,45	0,81	0,55	0,65

Tabel 1 presenteert de resultaten met het huidige systeem met één oproeptelefoniste en een aantal werktelefonistes op de MF en een aantal all-roundtelefonistes op de HF.
Tabel 2 presenteert het systeem waarin er gewerkt wordt met één oproeptelefoniste voor de MF en 2 oproeptelefonistes voor de HF en verder een pool van werktelefonistes voor HF en MF gezamenlijk.